

Miljö- och energidepartementet
Energienheten
Regeringskansliet
103 33 Stockholm
m.registrator@regeringskansliet.se
olof.lundgren@regeringskansliet.se

Energimarknadsinspektionens rapport Funktionskrav på framtidens elmätare (Ei R2015:09)

Datainspektionen har granskat rapporten huvudsakligen utifrån sin uppgift att verka för att människor skyddas mot att deras personliga integritet kränks genom behandling av personuppgifter.

Utvecklingen av smarta elnät – i vilka elmätarna utgör en viktig del – kan innebära att en stor mängd personuppgifter avseende stora delar av befolkningen i Sverige samlas in. Utvecklingen kan leda till avsevärda integritetsrisker. Det är därför av yttersta vikt att integritetsfrågorna analyseras redan på ett tidigt stadium i denna utveckling så att de smarta elnäten utformas på ett integritetsvänligt sätt. Datainspektionen har även i tidigare remissyttranden avseende smarta elnät betonat vikten av att riskerna för den personliga integriteten kartläggs och analyseras i ett tidigt skede. Inspektionen har också påpekat att det kan krävas särskild författningsreglering (Datainspektionens yttrande över Energimarknadsinspektionens rapport Informationshanteringsmodell på den framtida svenska elmarknaden, dnr 1773-2014 och Datainspektionens yttrande över slutbetänkande från Samordningsrådet för smarta elnät – Planera för effekt! SOU 2014:84).

Datainspektionen konstaterar att rapporten saknar en heltäckande integritetsanalys. De fördelar som anses följa av olika funktioner hos de smarta elmätarna har inte vägts mot de integritetsrisker som följer av behandlingen av personuppgifter vid användning av mätarna. I rapporten konstateras att utvecklingen mot smarta elmätare medför risker för den personliga integriteten. Det konstateras även att en fullständig analys av på vilket sätt mätvärden och

andra personuppgifter ska hanteras och skyddas inte låter sig göras förrän mätvärdeshanteringen för svenska elkunder är definierad även ur ett systemperspektiv. Vidare sägs att en sådan analys därför är lämplig att göra i samband med att närmare tekniska förutsättningar och specifikationer för den planerade tjänstehubben för den svenska elmarknadens utreds (s.111).

Datainspektionen anser att integritetsriskerna behöver analyseras redan vid utformningen av de funktionskrav som föreslås i rapporten. Det kan till exempel vara lämpligt att ta hänsyn till integritetsaspekterna vid fastställande av funktionskrav som avser med vilka tidsintervaller mätvärdena ska registreras (s. 102). Med hänsyn till det låga intresset bland kunderna att ta del av information om sin energiförbrukning (s. 46) kan det vara lämpligt att införa funktionskrav som gör det möjligt för kunderna att begränsa mätarnas funktionalitet. En sådan möjlighet finns, enligt rapporten, redan i Holland (s. 32). Ett annat funktionskrav som kan främja skyddet för den personliga integriteten är att de uppgifter som lagras lokalt i mätaren automatiskt raderas efter en viss tid. Det kan även vara lämpligt att ställa krav på vissa säkerhetsåtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas i elmätarna (jfr s. 109).

Den närmare analysen av integritetsriskerna vid en utveckling mot smarta elnät kan, som det konstateras i rapporten, inte utföras förrän en närmare beskrivning av den infrastruktur som elmätarna ska anslutas till har tagits fram. En central fråga är då att avgöra hur personuppgiftsansvaret ska vara fördelat mellan berörda aktörer (s. 43). I motsats till vad som sägs i rapporten anser Datainspektionen att det kan bli nödvändigt att införa en särskild reglering som anger vilken personuppgiftsbehandling som ska vara tillåten i smarta elnät. Datainspektionen delar inte heller slutsatsen i rapporten att övriga persondataskyddsfrågor sannolikt faller på plats när personuppgiftsansvaret har klargjorts (s. 44). Frågor om till exempel information till de registrerade, gallring och för vilka ändamål som de insamlade personuppgifter får användas kan behöva analyseras och regleras.

I rapporten föreslås att frågor om informationssäkerhet och integritet ska ingå i uppdraget för en tidigare föreslagen utredning om regelverk i relation till en "tjänstehub" för den svenska elmarknaden. Det föreslås också att Datainspektionen ska få ett utpekat ansvar att bistå Energimarknadsinspektionen vid analyser av integritetsfrågorna (s. 111).

Datainspektionen har förståelse för att en sådan utredning kan ha behov av vägledning vid analysen av de integritetsfrågor som kan uppkomma inom ramen för utredningens arbete. Datainspektionen motsätter sig dock att inspektionen får ett sådant utpekat ansvar som föreslås. Skälet till det är att Datainspektionen med hänsyn till sitt mycket omfattande uppdrag endast har resurser bistå genom allmän vägledning inom ramen för den ordinarie verksamheten.

Datainspektionen vill i detta sammanhang uppmärksamma den vägledning för integritetsanalys – ”Data Protection Impact Assessment Template for Smart Grid and Smart Metering systems” – som har tagits fram av EU-kommissionens Smart Grid Task Force, Expert group 2. Vägledningen är visserligen avsedd för organisationer och företag som utvecklar system för smarta elnät och elmätare men bör kunna ge vägledning även vid framtagandet av regelverk för smarta elnät och elmätare. Dataskyddsmyndigheternas synpunkter på vägledningen finns redovisade i den s.k. 29-gruppens yttranden ”Opinion 04/2013 on the Data Protection Impact Assessment Template for Smart Grid and Smart Metering Systems (‘DPIA Template’) prepared by Expert Group 2 of the Commission’s Smart Grid Task Force” och ”Opinion 07/2013 on the Data Protection Impact Assessment Template for Smart Grid and Smart Metering Systems (‘DPIA Template’) prepared by Expert Group 2 of the Commission’s Smart Grid Task Force”.

Detta yttrande har beslutats av enhetschefen Catharina Fernquist efter fördragning av juristen Martin Brinnen.

Catharina Fernquist

Martin Brinnen